

Kenmerken

Kinderen met PDD-NOS kunnen opvallen door:

- onhandig en angstig gedrag in sociale situaties
- weinig begrip en gebruik van non-verbale signalen (zoals oogcontact, gelaatsexpressie, lichaamshouding)
- niet of nauwelijks leren van sociale ervaringen
- ontbreken van wederkerigheid in het contact
- angst voor veranderingen
- fanatiek vasthouden aan bepaalde routines
- koppigheid en drift (ingegeven door angst)
- een eenzijdige belangstelling
- rigide gedragspatronen
- over- of ondergevoeligheid voor zintuiglijke prikkels als geluiden, beelden, temperaturen of aanrakingen
- een trage taalontwikkeling
- eigenaardig, ouwelijk taalgebruik
- taal letterlijk nemen
- een onhandige, stijve motoriek

Kinderen met PDD-NOS kunnen onderling sterk verschillen in de ernst van de kernproblemen en het aantal en de ernst van de bijkomende problemen.

PDD-NOS is een van de autismespectrumstoornissen (ASS) waartoe ook klassiek autisme en Asperger behoren. De term PDD-NOS wordt gebruikt voor kinderen met sociale en communicatieve problemen zoals men die ziet bij autisme, maar in onvoldoende mate om aan de criteria voor de diagnose autisme te voldoen.

Word (of blijf) lid van Oudervereniging Balans

Balans maakt zich al sinds 1987 sterk voor alle (ouders van) kinderen met leer- en ontwikkelingsstoornissen. De vereniging telt zo'n 22.000 leden, van wie naast ouders ook veel professionals in onderwijs & zorg. Balans heeft 26 regionale afdelingen met actieve vrijwilligers en een landelijk bureau.

Wat heeft Balans te bieden?

- 9 x per jaar Balans Magazine
- informatie via de website en de helpdesk
- collectieve belangenbehartiging
- contact tussen leden
- interessante kortingen op zorgverzekeringspremie, juridische bijstand, jaarlijks kennissymposium, artikelen uit de webwinkel, oudercursussen

Veel zorgverzekeraars vergoeden (een deel van) het lidmaatschapsgeld!

Bel vandaag nog
030-225 50 50
of ga naar
www.balansdigitaal.nl

PDD-NOS

**Korte uitleg over een van de
autismespectrumstoornissen**

balans

Oudervereniging Balans

Dé oudervereniging voor kinderen met ontwikkelingsstoornissen bij leren en/of gedrag

Eerste signalen

In de kleuterleeftijd kunnen kinderen met PDD-NOS opvallen als kinderen die óf niet geïnteresseerd zijn in het spelen met andere kinderen, óf het spel van andere kinderen verstoren door hun eigen regels eigenzinnig te willen doorvoeren. Ze hebben moeite instructies op te volgen en vallen op door hun aparte gezichtsuitdrukkingen, wijze van lopen, spraak en stemgeluid. Ze kunnen geobserveerd zijn door bepaalde spelletjes of speelgoed. Ook kunnen ze overgevoelig zijn voor geluid, aanrakingen of geuren en smaken.

Op de basisschool hebben kinderen met PDD-NOS moeite met sociale contacten.

Diagnose

Een autismespectrumstoornis is niet met lichamelijk onderzoek, zoals bloedonderzoek of hersenscan, vast te stellen. Onderzoek van het gedrag door vragenlijsten en observatie richt zich op de drie symptoomgebieden van ASS: sociale interactie, communicatie, stereotiepe gedragingen en interesses.

De diagnose PDD-NOS wordt bij voorkeur gesteld door een kinder- of jeugdpsychiater of een klinisch psycholoog.

Behandeling

We weten nog niet hoe autismespectrumstoornissen ontstaan en het is nog niet mogelijk deze te verhelpen. PDD-NOS gaat dus nooit helemaal over, maar de problemen kunnen wel verminderd worden. De behandeling bestaat uit een combinatie van voorlichting, opvoedingsondersteuning, begeleiding op school, psychotherapie in de vorm van gedragstherapie en/of sociale vaardigheidstrainingen en soms medicatie.

Voor een kind met PDD-NOS is een voorspelbare en veilige omgeving belangrijk. Dat betekent dat de omgeving zich voor een deel aan het kind zal moeten aanpassen.

Medicatie

Er bestaat geen medicijn tegen autisme. Als medicatie wordt voorgeschreven, is dat om bijkomende problemen zoals angst, depressie of ernstige concentratieproblemen te verhelpen.

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs wordt steeds meer een beroep gedaan op de zelfwerkzaamheid van leerlingen. Dit kan veel problemen opleveren voor leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum. Ze zijn vaak geholpen met veel structuur en regelmaat in hun schoolwerk, ook thuis. Hang bijvoorbeeld het lesrooster en toetsenrooster in huis op. Geef uw kind een vaste plek om huiswerk te maken, zonder prikkels van tv, radio of computer, of uitzicht naar buiten. Zorg dat duidelijk is wat het kind moet doen, wanneer en met wie. Als het kind deze begeleiding wel nodig heeft maar niet meer accepteert (ook een puber met PDD-NOS wil zich losmaken van zijn ouders), kan een coach of huiswerkinstituut uitkomst bieden.

Voorzieningen

De begeleiding van een leerling met PDD-NOS is maatwerk en begint met kennis over de stoornis. De leerkracht moet leren om de signalen van het kind op te pikken. Dit kan het beste in samenspraak met de ouders; die kennen hun kind tenslotte het best.

In het ondersteuningsprofiel van de school en in de schoolgids staat wat voor extra ondersteuning een school biedt. In sommige gevallen zal het ondersteuningsprofiel erg algemeen zijn. Als het over uw eigen kind gaat, is het daarom altijd goed om met de school persoonlijk te bespreken welke ondersteuning zij uw kind kan bieden.

Meer informatie

www.balansdigitaal.nl

www.steunpuntpassendonderwijs.nl

Vragen?

- **Mail ons!** Gebruik de button *Stel een vraag* op de website.
- **Bel ons!** Voor alle vragen over extra ondersteuning binnen het onderwijs: Steunpunt Passend Onderwijs, bel 0800-5010 (gratis). Open ma – vr 10.00 – 15.00 uur.
- Voor **alle overige vragen** over ontwikkelingsstoornissen bij leren en/of gedrag: Advies- en Informatielijn, bel 0900-2020065. Open: ma – vr 9.30 – 13.00 uur (€ 0,25 pm).

**Samen staan we sterk
en kunnen we de stem van
uw kind laten horen!**

balans